

assignatura :	ART DE L'ALTA EDAT MITJANA, DE L'ISLAM I DE BIZANCI
codi :	22659
professor/a :	Anna Orriols Alsina
cicle :	primer
quatrimestre :	primer
crèdits :	5
tipus :	troncal
horari de classe :	grup 01 : dilluns i dimecres 10.00-11.30 grup 02 : dilluns i dimecres 13.00-14.30
atenció alumnes :	

OBJECTIUS

Valoració a nivell general els diversos moments artístics pertinents, tot tenint en compte el context històric i ideològic, i anàlisi de les obres més representatives.

TEMARI

(Nota: s'indiquen aquí capítols amplis. Per a més informació cal consultar el programa detallat de l'assignatura)

1.- Introducció general. El precedent paleocristià

BIZANCI

- 2.- Art paleo-bizantí..
- 3.- Art de l'Imperi Mig.
- 4.- Els Paleòlegs.

OCCIDENT

- 5.- L'època de les invasions. Itàlia. Illes Britàniques Hispània visigoda:
- 6.- Art carolingi.
- 7.- Art pre-romànic hispà. Art asturià del segle IX. Segle X: mossàrabs i repoblació.
- 8.- "El segle de l'any mil". Art anglo-saxó.

ISLAM

- 9.- Aproximació general a l'art de l'Islam..
- 10.- Art islàmic a la Península Ibèrica..

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

(Nota: Aquesta és una bibliografia orientativa. Per a més informació cal consultar el programa detallat de l'assignatura)

- ✓ VVAA, *La Edad Media* (Historia del arte, 2, dir. J.A. Ramírez), Alianza, Madrid 199
- ✓ BECKWITH, J., *Arte paleocristiano y bizantino*, Cátedra ("Manuales Arte"), Madrid 1997(ed. original anglesa a 'The Pelican History of Art', London 1988 [1970]).
- ✓ KRAUTHEIMER, R., *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Cátedra ("Manuales Arte"), Madrid 1984 [ed. or. anglesa a 'The Pelican History of Art' 1965].

- ✓ GRABAR, A., *El primer arte cristiano (200-395)*, Aguilar ("Universo de las Formas"), Madrid 1967 [ed. or. francesa, Paris 1967].
- ✓ GRABAR, A., *La Edad de Oro de Justiniano*, Aguilar ("Universo..."), Madrid 1966.
- ✓ LOWDEN, John, *Early christian and Byzantine Art*, Phaidon, London 1997.
- ✓ YARZA LUACES, J. / BORRÁS GUALIS, G.M., *Bizancio e Islam* ("Historia Universal del Arte" IV), Espasa-Calpe, Madrid 1996.
- ✓ BANGO, I.G. / BORRÁS, G., *Arte bizantino y Arte del Islam*, Historia 16 ("Conocer el arte" 3), Madrid 1996.
- ✓ BECKWITH, J. *El arte de la alta edad media. Carolingio. Otónico. Románico*, Destino, Barcelona 1995 [ed. or. inglesa Thames & Hudson, London 1964 i 1989] También hi ha edició a Hermes, México 1965.
- ✓ DURLIAT, M., *Des barbares a l'an mil*, Mazenod ("L'art et les grandes civilisations"), Paris 1985.
- BH1 ✓ YARZA LUACES, J., *Arte y arquitectura en España, 500-1250*, Cátedra, Madrid 1979 [posteriors edicions].
- BH2 BANGO TORVISO, I.G., *Alta edad media. De la tradición hispanogoda al románico*, Sílex ("Introducción al arte español"), Madrid 1989.
- BH1 ARIAS, Lorenzo, *Prerrománico asturiano. El arte de la monarquía asturiana*, Trea, Gijón 1993.
- BH1 HUBERT, J.; PORCHER, J.; VOLBACH, W., *El imperio carolingio*, Aguilar ("El Universo de las Formas"), Madrid 1968.
- BG1 BH1 GRODECKI, L.; MÜTHERICH, F.; TARALON, J.; WORMALD, F., *El siglo del año mil*, Aguilar ("El Universo de las Formas"), Madrid 1973.
- BH3 YARZA LUACES, J. *et altri, Arte Medieval I. Alta Edad Media y Bizancio* ("Fuentes y Documentos Para la Historia del Arte" II), Gustavo Gili, Barcelona 1982.
- BH4 ETTINGHAUSEN, R. / GRABAR, O., *Arte y arquitectura del Islam 650-1250*, Cátedra ("Manuales Arte"), Madrid 1996 [ed. or. inglesa 1987]
- BH1 BLAIR, Sheila I BLOOM, Jonathan, *Arte y arquitectura del Islam 1250-1800*, , Cátedra ("Manuales Arte"), Madrid 1999 [ed. or. inglesa 1994].
- N MORALES, Alfredo J., *Las claves del arte islámico*, Ariel ("Las claves del arte. Serie Estilos"), Barcelona 1987.
- BH2 BORRÁS GUALIS, Gonzalo M., *El Islam. De Córdoba al Mudéjar*, Sílex ("Introducción al arte español"), Madrid, 1990.

Lectures obligatòries

- BH2 - BANGO TORVISO, I., *El prerrománico en Europa. De Carlomagno a los ottones*, Historia 16 ("Historia del Arte" 17), Madrid 1989.
- N - BANGO, I.G. / ABAD, C., *Arte Medieval I*, Historia 16 ("Conocer el Arte" 4), Madrid 1996.
- N - BANGO, I.G. / BORRÁS, G., *Arte bizantino y Arte del Islam*, Historia 16 ("Conocer el arte" 3), Madrid 1996.
- N - KRAUTHEIMER, R., "La arquitectura eclesiástica en la época de Constantino", capítulo 2 del manual *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Cátedra ("Manuales Arte"), Madrid 1984, p. 43-77.

AVALUACIÓ DEL CURS

- Lectura i comentari a classe de les lectures obligatòries.
- Examen final